

Vježba 2: Skriptni jezici na Internetu

Maja Markovac i Sven Grgić

PRIPREMA

1. Napišite definiciju skriptnih jezika.

Skriptni jezici omogućuju pisanje skripti koje izvršavaju određeni zadatak.

2. Navedite primjere skriptnih jezika.

Primjeri su JavaScript, PHP, Perl, Python i VBScript.

3. Napišite definiciju markup jezika.

Markup jezici koriste se kako bi pripremili oblik podataka ili izgled ili dizajn web stranice.

Oni su prezentacijski i ne uključuju logiku ili algoritam.

4. Navedite primjere markup jezika.

Primjeri su HTML, CSS, XML itd.

VJEŽBA

1. Skriptni jezici

A. Istražite i odgovorite kakva je razlika između skriptiranja na poslužiteljskoj i na strani klijenta. Možete se poslužiti izvorima na <https://www.geeksforgeeks.org/difference-between-server-side-scripting-and-client-side-scripting/?ref=rp> . Napišite odgovor tablično.

Skriptiranje na strani klijenta omogućuje bolju interakciju s klijentom i neke radnje su čak i automatske. Također se koristi i za provjeru valjanosti sadržaja. Skriptiranje na strani poslužitelja omogućuje pristup datotečnom sustavu. Koristi se za stvaranje dinamičnih stranica i pristupanja njihovom sadržaju.

Klijent	Poslužitelj
Kod je vidljiv korisniku	Ne vidi se izvorni kod jer je izlaz na strani poslužitelja HTML stranica
Ovisi o pregledniku	Koristi se bilo koja tehnologija
Korisničko računalo	Web poslužitelj
Bolja interakcija	Velika prilagodba, ali manja interakcija
HTML, CSS, JavaScript	PHP, Java, Ruby, Python

B. Ispunite tablicu o skriptnim jezicima:

Naziv	Definicija i/ili opis	Kratki primjer koda
bash	Bash (Bourne Again Shell) ili rijeđe korišteno GNU Bash je Unix Shell i skriptni jezik koji je zamijenio Bornov Shell-Sh (Bourne Shell)	<pre>#!/bin/bash -x</pre>
JavaScript	JavaScript je skriptni programski jezik, koji se izvršava u web pregledniku na strani korisnika.	<pre>document.getElementById("demo").innerHTML = "Hello JavaScript";</pre>
Ruby	Ruby je dinamički, objektno orijentirani programski jezik koji kombinira sintaksu inspiriranu Perlom s nekim osobinama Smalltalka.	<pre>print "Hello, World!\n"</pre>
Phyton	Python je programski jezik opće namjene, interpretiran i visoke razine kojeg je stvorio Guido van Rossum 1990. godine.	<pre># This program prints Hello, world! print('Hello, world!')</pre>
Perl	Perl je programski jezik opće namjene.	<pre>print "Hello, world!\n"; print qq=Did you say "Hello?"\n=;</pre>
PHP	PHP je programski jezik koji se orijentira po C i Perl sintaksi, namijenjen prvenstveno programiranju dinamičnih web stranica.	<pre><!DOCTYPE html> <html> <body> <h1>My first PHP page</h1> <?php echo "Hello World!"; ?> </body> </html></pre>
VBScript	VBScript ("Microsoft Visual Basic Scripting Edition") je aktivni skriptni jezik koji je razvio Microsoft po uzoru na Visual Basic	<pre><!DOCTYPE html> <html> <body> <%response.write("Hello World!")%> </body> </html></pre>

C. Nabrojite i ukratko objasnite četiri prednosti skriptnih jezika. Mogući izvor:

<https://www.geeksforgeeks.org/introduction-to-scripting-languages/?ref=rp>

1. jednostavno mijenjanje koda
2. interakcija između korisnika i jezika
3. lako za naučiti
4. funkcionalnost.

D. Nabrojite četiri primjene skriptnih jezika.

1. Video igrice
2. Web programiranje
3. Sistemska administracija
4. Multimedija

E. Što je Node js?

Node js je okvir za pisanje mrežnih aplikacija pomoću JavaScript jezika. Koristi se za aplikacije u stvarnom vremenu.

F. Što je V8 JavaScript Engine?

V8 je okosnica Google Chrome-a i drugih njegovih pretraživača. On direktno pretvara skripte u strojni kod.

G. Navedite prema popularnosti od najviše do najniže pet skriptnih jezika sa postotcima. Pronađite što relevantnije podatke.

JavaScript, PHP, Python, Ruby, Groovy.

2. Markup jezici

A. Što znači riječ markup u današnjoj, elektroničkoj eri?

Danas markup označuje skup oznaka dodijeljenih elementima teksta koji ukazuje na njihov odnos s ostatkom teksta ili diktiraju kako ih treba prikazati.

B. Markup jezici su statični. Što to znači? (pomoć:

<https://www.encyclopedia.com/computing/news-wires-white-papers-and-books/markuplanguages>)

Markup jezici su statični jer oni ne obrađuju podatke kroz razne izračune već podatke prikazuju u obliku poučene inteligencije.

C. Ispunite tablicu:

Naziv jezika	Opis	Primjer koda
SGML (Standard Generalized Markup Language)	Jezik za definiranje markup jezika	<pre><NAME TYPE="user"> Geeks for Geeks </NAME></pre>
HTML (...)	Markup jezik za kreiranje web stranica. Opisuje strukturu web stranice.	<pre><!DOCTYPE html> <html> <head> <title>Hello, World!</title> </head> <body> <p>Hello, World!</p> </body> </html></pre>
XML (...)	Markup jezik za strukturiranje podataka te njihovu pohranu i transport.	<pre><?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?> <text> <para>hello world</para> </text></pre>

D. Objasnite što je hypertext.

Hypertext je tekst ili jedna riječ koja "u sebi" ima pohranjen URL i kada se stisne na taj tekst otvori se taj URL. Može nam služiti za lakše razumijevanje URL-a tj. kamo oni vode.

E. Ukratko objasnite što je HTML DOM (pomoć:

https://en.wikipedia.org/wiki/Document_Object_Model)

HTML DOM je programski jezik koji definira logičku strukturu dokumenta i način na koji se dokument pristupa i njime manipulira.